

Հաստատվել է
Հյուսիսային Համալսարանի գիտական խորհրդի
2021թ. դեկտեմբերի 23-ի նիստում (արձանագրություն №42)

Ռեկտոր, Գիտխորհրդի նախագահ Մ.Բ.Մակիչյան

ԿԱՐԳ

ԿՈՒՐՍԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ, ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ

1. Ընդհանուր դրույթներ

- 1.1 Կուրսային աշխատանքը դասախոսի ղեկավարությամբ ուսանողի կողմից կատարվող բովանդակային ինքնուրույն հետազոտություն է: Կուրսային աշխատանքը պետք է ունենա տվյալ դասընթացի առավել արդիական հարցերի տեսական հիմնավորում, ինչպես նաև ներառի համապատասխան գործնական նյութի վերլուծություն:
- 1.2 Կուրսային աշխատանքի նպատակն է.
 - Որոշել տվյալ դասընթացի տեսական-մեթոդական հիմունքների յուրացման մակարդակը ուսանողի կողմից,
 - Բացահայտել հիմնախնդիրը շարադրելու և վերլուծելու նրա ունակությունը,
 - Ձևավորել մասնագիտական խնդիրները ինքնուրույն և ստեղծագործաբար լուծելու ունակություններ:
- 1.3. Կուրսային աշխատանքի կատարման ժամանակ ուսանողի առջև դրված խնդիրներն են.
 - Ուսումնասիրվող թեմայի հիմնադրույթների և նյութին առնչվող մասնագիտական գրականության վերլուծությունը,
 - Թեմայի տեղեկատվական և գիտական սկզբնաղբյուրների, մասնագիտական գրականության ուսումնասիրությունը,
 - Ուսանողի մասնագիտական նախապատրաստվածության, ուսումնական առարկաներից ձեռք բերած գիտելիքների, ունակությունների ամրապնդումը, խորացումը և ընդլայնումը,
 - Գիտական ուսումնասիրություն կատարելու մեթոդների տիրապետումը,
 - Տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու ունակությունների ձեռքբերումը,
 - Եզրահանգումների ընդհանրացումը՝ հետագա մշակման նպատակով:
- 1.4 Կուրսային աշխատանքը կատարելիս ուսանողը պետք է բացահայտի հետևյալ ունակությունները.
 1. գիտական (աշխատանքային) վարկածի առաջադրում,
 2. թեմային առնչվող նյութերի հավաքում և մշակում,
 3. հավաքած նյութի ուսումնասիրություն և համեմատական վերլուծություն,
 4. ամբողջական նյութի համակարգում և ընդհանրացում,
 5. առաջադրված խնդիրների ինքնուրույն լուծում,
 6. եզրահանգումների, առաջարկությունների տրամաբանական հիմնավորում և ձևակերպում:
- 1.5 Կուրսային աշխատանքի թեման պետք է համապատասխանի տվյալ դասընթացի հիմնախնդիրներին, գիտականությանը, նորույթին և արդիականությանը: Այն պետք է կառուցվի փաստացի նյութի, գործնական արդյունքների, ամբիոնի դասախոսների գիտական աշխատանքների, գիտական սեմինարների հիման վրա՝ գիտության նորագույն նվաճումների և հետազոտությունների լայն ընդգրկմամբ:
- 1.6 Կուրսային աշխատանքների թեմաները և դրանց ղեկավարները հաստատվում են ամբիոնի նիստում տվյալ կիսամյակի առաջին երկու շաբաթվա ընթացքում:
- 1.7 Կուրսային աշխատանքների քանակը նախատեսվում է ուսումնական պլանով:

2. Կուրսային աշխատանքի բովանդակությունը և կառուցվածքը

2.1. Կուրսային աշխատանքին ներկայացվող ընդհանուր պահանջներն են.

- գրված լինի հայերեն (բացառությամբ օտար լեզուների ֆակուլտետի մասնագիտությունների),
- աշխատանքը պետք է ունենա 2.2 կետում տրված կառուցվածքը, տրամաբանական հաջորդականությամբ շարադրանք,
- ձևակերպումները պետք է լինեն հակիրճ, ճշգրիտ, միանշանակ, սուբյեկտիվությունից զերծ:

2.2. Կուրսային աշխատանքի կառուցվածքի մեջ մտնում են՝ *տիտղոսաթերթը, բովանդակությունը, ներածությունը, հիմնական մասը, եզրակացությունը, օգտագործված գրականության ցանկը*, անհրաժեշտության դեպքում՝ *հավելվածը*:

2.2.1 *Տիտղոսաթերթը* կուրսային աշխատանքի առաջին էջն է, որի վրա նշվում են բուհի, ֆակուլտետի, ամբիոնի ամբողջական անվանումը, թեման, ուսանողի անուն, ազգանուն, հայրանունը, դեկավարի ազգանունը և անվան, հայրանվան սկզբնատառերը, գիտական աստիճանը և կոչումը, կատարման տեղը և տարին (*հավելված 1*):

2.2.2 *Բովանդակության* մեջ մտնում են ներածությունը, հիմնական մասի գլուխների և նրանց ենթամասերի անվանումները, եզրակացությունը, օգտագործված գրականության ցանկը, հավելվածը (անհրաժեշտության դեպքում): Բովանդակության հաջորդականությունը և մասերի անվանումները պետք է համապատասխանեն կուրսային աշխատանքի շարադրմանը: Հիմնական մասի բաժինների անվանումների մեջ չպետք է կրկնվի ամբողջական աշխատանքի անվանումը:

2.2.3 *Ներածության* մեջ հիմնավորվում են ընտրված թեմայի արդիականությունը, ձևակերպվում է աշխատանքի նպատակը, շարադրվում են ընտրված թեմայի առավել կարևոր հայեցակետերը:

2.2.4 *Կուրսային աշխատանքի հիմնական մասն* ընդգրկում է աշխատանքի գլուխները, որոնցից յուրաքանչյուրը կարող է ունենալ 2-3 ենթամաս: Յուրաքանչյուր գլխի ծավալը և ենթամասերի քանակը մոտավորապես պետք է հավասար լինեն: Հիմնական մասը կառուցվում է գիտաուսումնական գրականության, վիճակագրական նյութերի վերլուծության հիմքի վրա և պետք է ունենա անհրաժեշտ հղումներ, նյութի շարադրումը լինի գրագետ, առանց ուղղագրական և ոճական սխալների, հստակ և հակիրճ: *Կուրսային աշխատանքը* նպատակահարմար է համալրել տվյալ դասընթացի յուրահատկությանը համապատասխան աղյուսակներով, գծապատկերներով, դիագրամներով, գործնական օրինակներով, խնդիրներով:

2.2.5 *Եզրակացության* մեջ հաջորդականությամբ շարադրվում են տեսական և գործնական ընդհանրացումներն ու առաջարկությունները, որին հանգել է ուսանողը ուսումնասիրության արդյունքում: Դրանք պետք է լինեն համառոտ և հստակ, լրիվ պատկերացում տան հետազոտության բովանդակության, նշանակության, հիմնավորվածության և արդյունավետության մասին:

2.2.6 *Օգտագործված գրականության ցանկում* յուրաքանչյուր գրականության վերջում անհրաժեշտ է նշել էջերի ընդհանուր քանակը, իսկ հերթականությունը պետք է լինի հետևյալ կերպ.

1. օրենքներ և այլ իրավական ակտեր, վիճակագրական տեղեկագրեր

2. հայերեն և այլ օտար լեզվով աղբյուրներ

3. համացանցային կայքեր (չգերազանցի օգտագործված գրականության 30%-ը):

Տեղեկատվության խմբավորումը գրականության ցանկում կարող է կատարվել հղումների ձևով, այբբենական կարգով, կամ էլ աշխատանքի գլուխներին համապատասխան:

2.2.7 Ուղղակի և անուղղակի հղումները տեքստում պարտադիր են: Հղումները և մեջբերումները տեղադրվում են էջի ստորին մասում, հիմնական տեքստից բաժանվում են ուղիղ գծով և համարակալվում արաբական թվերով կամ քառակուսի փակագծում՝ նշելով գրականության ցանկում հերթական համարը և էջը:

3. Կուրսային աշխատանքի ձևավորումը

3.1 Կուրսային աշխատանքի ծավալը պետք է կազմի բնագիտական (տեխնիկական և ճշգրիտ) գիտությունների համար տպագիր 10-20 էջ, մյուսների համար՝ 15-25 էջ՝ առանց հավելվածի: Աշխատանքի առանձին մասերի միջև պետք է պահպանվի հետևյալ համամասնությունը.

- ներածություն՝ 1-2 էջ,
- եզրակացություն՝ 1-2 էջ,
- օգտագործված գրականություն՝ 1-2 էջ:

Աշխատանքի ամենաձավալուն մասը պետք է կազմի նյութի հիմնական շարադրանքը:

3.2 Կուրսային աշխատանքը պետք է հավաքվի (A4 ֆորմատ) Word ծրագրում Sylfaen (Times New Roman) տառատեսակով (տառաչափը՝ 12, միջտողային հեռավորությունը՝ 1,5, ձախից՝ 3սմ, աջից՝ 1սմ, վերևից՝ 2,0սմ, ներքևից՝ 2,5սմ), հղումների տառաչափը՝ 9: Գլուխները և ենթավերնագրերը տեքստում անհրաժեշտ է առանձնացնել: Աշխատանքի բոլոր էջերը համարակալվում են, բացի տիտղոսաթերթից: Էջանշումը՝ էջի ներքևում, մեջտեղում: Երկրորդ էջը բովանդակությունն է: Էջադրումը սկսել բովանդակության էջից: Կուրսային աշխատանքի յուրաքանչյուր մաս սկսվում է նոր էջից:

4. Կուրսային աշխատանքի կատարման կարգը

4.1 Ուսանողը կուրսային աշխատանքի թեման ընտրում է ուսումնական պլանին համապատասխան կազմված և ամբիոնի կողմից հաստատված թեմաներից: Գիտական ղեկավարները նշանակվում են ամբիոնի վարիչի կողմից՝ ըստ ուսումնական ծանրաբեռնվածության: Կուրսային աշխատանքի ղեկավարը, որպես կանոն, տվյալ առարկան դասավանդող դասախոսն է կամ գործնականը վարող մասնագետը: Ամբիոնի վարիչը կուրսային աշխատանքի ղեկավար կարող է նշանակել նաև ամբիոնի այլ դասախոսի:

4.2 Ղեկավարը ուսանողի հետ՝

- կազմում է ընտրված թեմայի կատարման անհատական օրացուցային ժամանակացույց,
- կոնկրետացնում է ուսումնասիրության ենթակա հարցերի շրջանակները,
- հստակեցնում է աշխատանքի կառուցվածքը, հետազոտության ուղղություններն ու մեթոդները,
- տալիս է համապատասխան գրականության ցանկը:

4.3 Կուրսային աշխատանքի ղեկավարը՝

- վերահսկում է աշխատանքի կատարումը ըստ կազմված օրացուցային ժամանակացույցի,
- կազմակերպում է անհատական խորհրդատվություն կուրսային աշխատանքի կառուցվածքին և բովանդակությանը վերաբերող հարցերի շուրջ,
- ներկայացնում է կարծիք կատարված աշխատանքի վերաբերյալ:

4.4 Կուրսային աշխատանքի կատարման ընթացքում ուսանողը կարող է նաև խորհրդակցել այլ դասախոսների հետ:

5. Կուրսային աշխատանքի պաշտպանությունը

5.1 Ուսանողը կուրսային աշխատանքը ամբիոն պետք է ներկայացնի պաշտպանությունից մեկ շաբաթ առաջ 2 տարբերակով (1 տպագիր, 1 էլեկտրոնային (CD սկավառակի վրա)), իսկ հեռակա ուսուցման ուսանողները՝ քննաշրջանից 30 օր առաջ:

5.2 Կուրսային աշխատանքի ղեկավարը ներկայացնում է կարծիք:

5.3 Կարծիքի մեջ ղեկավարը ներկայացնում է աշխատանքի դրական և բացասական կողմերը, գնահատում աշխատանքի կատարման ուսանողի ինքնուրույնության աստիճանը, նշում է աշխատանքը պաշտպանության ներկայացնելու թույլտվության մասին:

5.4 Կուրսային աշխատանքի պաշտպանությունն իրականացվում է ըստ հաստատված ժամանակացույցի:

5.5 Կուրսային աշխատանքի պաշտպանությունն իրականացվում է ամենաքիչը երկու անդամներից կազմված հանձնաժողովի մասնակցությամբ՝ ղեկավարի ներկայությամբ:

Ղեկավարի բացակայության դեպքում կուրսային աշխատանքի պաշտպանությունը կազմակերպվում է՝ հիմք ընդունելով ղեկավարի դրական գրավոր կարծիքը: Հանձնաժողովի կազմը, նրա աշխատանքի ընթացակարգը և պաշտպանության ժամանակացույցը հաստատվում է տվյալ ամբիոնի նիստում:

5.6 Կուրսային աշխատանքի պաշտպանության ժամանակ որոշվում են ուսանողի տեսական գիտելիքների և գործնական ունակությունների մակարդակը, աշխատանքի համապատասխանությունը դրան ներկայացվող պահանջներին:

Կուրսային աշխատանքի չափանիշներն են՝ արդիականությունը, ինքնուրույնության աստիճանը, եզրակացությունների և առաջարկությունների ճշտությունը, աշխատանքի հետազոտական բնույթը, ներկայացվող նյութի որակը, գրագիտության աստիճանը:

6. Կուրսային աշխատանքի գնահատումը

6.1 Կուրսային աշխատանքը գնահատվում է 100 միավորանոց սանդղակով՝ ստորև բերված աղյուսակում գնահատման չափանիշներին համապատասխան

Թիվ	Չափանիշ	Առավելագույն միավորը
1.	Ձևակերպման որակը	10
2.	Կատարման ինքնուրույնության աստիճանը	30
3.	Պաշտպանությունը	60
	Ընդամենը՝	100

Դրական գնահատականը (41 և 41-ից բարձր) հանձնաժողովի նախագահի կողմից գրանցվում է տեղեկագրում և ստուգման գրքույկում:

Կուրսային աշխատանքի լրիվ անվանումը նշվում է քննական տեղեկագրում և դիպլոմի հավելվածում:

6.2 Նշված ժամկետում անհարգելի պատճառով կուրսային աշխատանքը չներկայացնելը և չպաշտպանելը համարվում է ակադեմիական պարտք: Հանձնաժողովի նախագահը քննական տեղեկագրում նշանակում է անբավարար գնահատական: Փաստաթղթերով հիմնավորված հարգելի պատճառների առկայության դեպքում ամբիոնը սահմանում է կուրսային աշխատանքի կատարման և պաշտպանության անհատական ժամանակացույց:

6.3 Կուրսային աշխատանքի պաշտպանության դեպքում գնահատականը դրվում է կուրսային աշխատանքների տեղեկագրում:

7. Կուրսային աշխատանքի հաշվառումը և պահպանումը

7.1 Կուրսային աշխատանքի պաշտպանությունից հետո աշխատանքը հանձնվում է ամբիոն, որտեղ պահպանվում է 1 տարի, իսկ էլեկտրոնային տարբերակը՝ գրադարանին:

7.2 Պահպանության ժամկետը լրանալուց հետո կուրսային աշխատանքները ենթակա են սահմանված կարգով արխիվացման՝ համապատասխան ակտով:

Մշակող՝

Գիտական հետազոտությունների, նորարարական ծրագրերի և
հետբուհական մասնագիտական կրթության կենտրոնի ղեկավար,
Խ.Գ.Թ., որոցենտ Ավետիք Հարությունյան

(Ստորագրություն)